

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. VI. Poßitne Angelus existere in puncto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

secundum satis communem sententiam, omnes partes corporis Christi in Eucharistia per idem indivisibile unionis vel ubicationis, sunt in hoc puncto spatii, & huic indivisibili quantitatis, vel aliorum accidentium uniantur.

IV.
Pulchritudo
Universi non
obstat, quo
minus plu-
res Angeli
in eodem lo-
co esse possint

Nec etiam urget quod opponit S. Bonaventura, qui ideo negat plures Angelos posse in eodem loco existere, non quod sit ex parte ipsorum physica repugnantia, sed quia pulchritudo & recta constitutio Universi id exigere videtur: qua etiam de causa ait non posse Angelum ultimi caeli circumferentiam transire: sed hoc non impedit; nihil enim contra pulchritudinem Universi, quod plures Angeli vel daemones in inferno, ubi nullus ordo sed sempiternus horror inhabitat, sunt in eodem spatio: unde Scripturae & Patribus est conformis eos de facto nonnunquam in eodem loco existere. Quoad bonos vero cum nulla in hoc sit repugnantia physica, non est cur ipsos non relinquamus suae libertati.

SECTIO SEXTA.

Positne Angelus existere in puncto.

I.
Gregorii Va-
lenti haec de
re opinio.

Anima nunc
est in mino-
re, nunc ma-
jore corpore.

II.
Nil obstat
quominus
Angelus pos-
sit in puncto
sui existi-
re.

Non dedecet
Angelum
existere in
indivisibili.

III.
Dicitur sequi
posse Ange-
lum simul
esse in caelo
& in terra.

QUÆRES secundò: utrum Angelus esse possit in uno indivisibili spatii. Valentia to. 1. Disp. 4. q. 3. punct. 3. cum aliis nonnullis affirmat, Angelum non solum non posse esse in puncto, sed ex necessitate naturæ esse in maximo loco, quem occupare naturaliter potest. Contrarium tamen est probabilis, & multò inter Theologos communius; anima quippe nunc est in majore, nunc minore corpore, non quidem pro libito, sed secundum diversas dispositiones, diversæ hominis ætati correspondentes. Cum ergo anima non sit necessariò vel in maximo vel in minimo spatio, in quo esse naturaliter potest, neque erit Angelus, & consequenter cum non pendeat ab illis dispositionibus poterit in majori vel minori spatio pro sua voluntate existere.

Quoad prius autem Halensis 2. parte, q. 32. memb. 3. & alii nonnulli, etiam concessis indivisibilibus negant Angelum posse esse in puncto: contraria tamen sententia est probabilior, quæ asserit posse Angelum esse in unico indivisibili: ita S. Thomas in 1. d. 37. q. 3. art. 2. Ferrara, Cajetanus, Bannes, & alii Thomistæ; Suarez de Angelis, lib. 4. cap. 11. num. 23. Molina, Arrubal, Granada, Arriaga hic Disp. 16. & alii. Vasquez tamen neutram partem satis ostendi posse affirmat. Probatur tamen assertio: si quid enim obstat, maximè quod vel indecens, vel impossibile videatur, ut Angelus, ens tam nobile, ad locum tam exiguum redigatur: sed hoc non urget, defacto enim est in hujusmodi punctis, si dentur, quod autem simul sit in aliis partibus non arguit quin totus sit in loco quovis minimo, seu puncto. Hinc à fortiori sequitur posse Angelum, cujus sphaera exempli gratià esset latitudo hujus scholæ, horti, vel civitatis, posse inquam cum in quocunque spatio minori existere.

Contra hoc objicit Scotus in 1. disp. 8. q. 6. si Angelus, cujus sphaera sit hæc civitas exempli causa, in minori & minori spatio esse possit, ergo etiam in majori & majori, & consequenter simul in Cælo & in terrâ: cum enim juxta propositionem Euclidis 35. lib. 1. si corpus impleat locum quadratum, implebit quoque quadrangulum æqua-

lem, quantumvis latera coarctentur, hinc inquam sequitur, si locus Angeli illius arctetur versus latitudinem, posse cum simul in cælo & in terrâ existere.

Ut omittam Durandum qui in 1. Disp. 37. q. 1. num. 26. affirmare videtur Angelum simul esse ubicunque operari potest, sive simul sive successive, & consequenter esse ubique, cum nullum sit corpus creabile in quacunque distantia ab alio, in quod secundum illum ipso facto agere non possit: hoc inquam ut omittam, Major admittit Angelum simul esse posse in Cælo & in terrâ, & spatio illo intermedio longo & arcto, nec abnuat Cajetanus, dum ad argumentum respondens, ait, illo non probari posse Angelum se extendere ad longitudinem infinitam.

Respondetur tamen, licet propositio illa Euclidis ostendat, spectatâ purâ extensione, & commensuratione quantitatis mathematica, posse Angelum, qui prius fuit in quadrato, extendi per quadrangulum æqualem, ita ut simul existat in cælo & in terrâ, aliunde tamen id habere potest repugnantiam, naturaliter loquendo; sicut nec in rebus corporeis id semper est verum, in iis scilicet, quæ certam figuram & proportionem partium inter se naturaliter exigunt: unde & à quo si nimium extendatur, seu extenuetur, & quasi racheat desinet in ærem, & sic de aliis. Sicut ergo res variæ naturales habent terminum, unde in viventibus datur maximum juxta philosophos, ita idem dici poterit de spiritualibus.

Probabile itaque videtur, quod ait Suarez citatus num. 20. sphaeram Angeli certam esse ac circularem, & licet esse in minori loco pro libito possit, cum hoc pendeat ab ipsius voluntate, non tamen posse diametrum illius circuli excedere, quantumcumque quoad latitudinem se coarctet: & hoc in limitationem ejus est refundendum. Deinde nimia esset diffusio substantiæ Angelicæ, & distantia virtualis à se, seu partium ejus quasi virtualium (quod in rebus corporeis non contingit, quæ habent diversas partes reales) notabiliter quippe major diversitas est in distantia in spatio quadrato decem ulnarum, & in quadrangulo arctiori extenso à cælo ad terram, ut constat, licet utrumque perinde sit quoad considerationem mathematicam.

SECTIO SEPTIMA.

Utrum Angelus esse simul possit in pluribus locis.

SERMÒ est de locis adæquatis, seu ita ut spatium intermedium non occupet; de alio enim non est dubium: nam sicut anima illo sensu est in duobus vel pluribus locis, in utraque scilicet manu, pede &c. ita & Angelus eidem corpori intimè præsens, & similiter existens hic, & occupans totam scholam in quovis illius angulo existit. Nec etiam per locum adæquatum intelligimus maximum quem naturaliter Angelus occupare potest; hoc enim sensu, non solum in pluribus locis adæquatis, sed nec in uno adæquato, & alio inadæquato esse potest, cum prima præsentia sit sphaera illius, & consequenter virtuti ejus in existendo adæquata.

Quæstio etiam procedit de potentia naturali, & ordinaria; Deum enim per potentiam absolutam posse Angelum in duobus aut pluribus locis adæquatis

IV.
Durandus
opinio de
existentiâ
Angeli in
loco.

V.
Propositio
Euclidis non
probat posse
Angelum si-
mul esse in
cælo & in
terrâ.

VI.
Probabilius
videtur non
posse Ange-
lum excede-
re diametrum
suae sphaerae.

Diversitas
inter qua-
dratum, &
quadrangu-
lum.

I.
Certum est
posse Angelum
simul esse in
pluribus locis
inadæqua-
tis.

II.
Quæstio,
non de poten-
tiâ absolutâ
procedit, sed
ordinariâ.